Oikeustapauskokoelma

UNIONIN TUOMIOISTUIMEN MÄÄRÄYS (kahdeksas jaosto)

25 päivänä huhtikuuta 2018 *

Ennakkoratkaisupyyntö – Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 53 artiklan 2 kohta ja 94 artikla – SEUT 267 artikla – Käsite ”jäsenvaltion tuomioistuin” – Menettely, jonka tarkoituksena on ratkaisun antaminen tuomiovaltaa käyttäen – Kansallinen tilintarkastustuomioistuin – Julkisen menon lainmukaisuuden ja taloudellisten perusteiden ennakkovalvonta – Tutkittavaksi ottamisen edellytysten selvä puuttuminen

Asiassa C-102/17,

jossa on kyse SEUT 267 artiklaan perustuvasta ennakkoratkaisupyynnöstä, jonka Tribunal de Contas (tilintarkastustuomioistuin, Portugali) on esittänyt 17.1.2017 tekemällään päätöksellä, joka on saapunut unionin tuomioistuimeen 28.2.2017, saadakseen ennakkoratkaisun asiassa, jonka on pannut vireille

Secretaria Regional de Saúde dos Açores,

Ministério Públicon

osallistuessa asian käsittelyyn,

UNIONIN TUOMIOISTUIN (kahdeksas jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja J. Malenovský sekä tuomarit D. Šváby (esittelevä tuomari) ja M. Vilaras,

julkisasiamies: M. Campos Sánchez-Bordona,

kirjaaja: A. Calot Escobar,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä esitetyn,

ottaen huomioon huomautukset, jotka sille ovat esittäneet

– Secretaria Regional de Saúde dos Açores, edustajinaan P. Linhares Dias ja L. da Ponte, advogados,

– Ministério Público, asiamiehenään J. V. de Almeida,

– Portugalin hallitus, asiamiehinään L. Inez Fernandes, M. Figueiredo ja F. Batista,

– Euroopan komissio, asiamiehinään M. Farrajota ja A. Tokár,

päätettyään julkisasiamiestä kuultuaan ratkaista asian perustellulla määräyksellä unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 53 artiklan 2 kohdan mukaisesti,

* Oikeudenkäyntikieli: portugali.

on antanut seuraavan

määräyksen

1 Ennakkoratkaisupyyntö koskee julkisista hankinnoista ja direktiivin 2004/18/EY kumoamisesta 26.2.2014 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2014/24/EU (EUVL 2014, L 94, s. 65), sellaisena kuin se on muutettuna 24.11.2015 annetulla komission delegoidulla asetuksella (EU) 2015/2170 (EUVL 2015, L 307, s. 5) (jäljempänä direktiivi 2014/24), 58 artiklan 4 kohdan tulkintaa.

2 Tämä pyyntö on esitetty asiassa, jossa Secretaria Regional de Saúde dos Açores (Azorien alueellinen terveyshallintoviranomainen, Portugali, jäljempänä terveyshallintoviranomainen) on valittanut Secção Regional dos Açores do Tribunal de Contasin (tilintarkastustuomioistuimen Azorien toimipiste, jäljempänä SRATC) 26.9.2016 ennakkovalvontamenettelyssä nro 51/2016 tekemästä päätöksestä nro 7/2016, jolla evättiin ennakkohyväksyntä Velasin terveyskeskuksen (Portugali) kunnostus- ja parannushanketta koskeneelta 1 387 000,00 euron arvoiselta urakkasopimukselta, jonka osapuolina ovat Azorien itsehallintoalueen alueellinen terveyshallintoviranomainen ja Afavias – Engenharia e Construções – Açores, SA (jäljempänä Afavias).

Asiaa koskevat oikeussäännöt

Unionin oikeus

3 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklan, jonka otsikkona on ”Ennakkoratkaisupyynnön sisältö”, sanamuoto on seuraava:

”Ennakkoratkaisupyyntöön on sisällytettävä unionin tuomioistuimelle esitettävien ennakkoratkaisukysymysten lisäksi

a) yhteenveto oikeudenkäynnin kohteesta ja asiaa koskevista tosiseikoista, siten kuin ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on ne todennut, tai ainakin selostus niistä tosiseikoista, joihin kysymykset perustuvat

b) asiassa mahdollisesti sovellettaviksi tulevien kansallisten säännösten sisältö ja tarvittaessa asiaan liittyvä kansallinen oikeuskäytäntö

c) selostus niistä syistä, joiden vuoksi ennakkoratkaisua pyytävä tuomioistuin on ryhtynyt tarkastelemaan kysymystä unionin oikeuden tiettyjen säännösten tulkinnasta tai pätevyydestä, sekä ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen toteama yhteys kyseisten säännösten ja pääasian oikeudenkäynnissä sovellettavien kansallisen oikeuden säännösten välillä.”

4 Direktiivin 2014/24 58 artiklan, jonka otsikko on ”Valintaperusteet”, 4 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Teknisen ja ammatillisen pätevyyden osalta hankintaviranomaiset voivat asettaa vaatimuksia, joilla varmistetaan, että talouden toimijoilla on tarvittavat henkilöstö- ja tekniset voimavarat ja kokemusta hankintasopimuksen toteuttamiseksi asianmukaisia laatuvaatimuksia noudattaen.

Hankintaviranomaiset voivat vaatia erityisesti, että talouden toimijoilla on riittävästi kokemusta, mikä on osoitettava viittaamalla tarpeen mukaan aikaisemmin toteutettuihin sopimuksiin. Hankintaviranomainen voi olettaa, että talouden toimijalla ei ole vaadittua ammatillista pätevyyttä, jos hankintaviranomainen on todennut, että talouden toimijalla on eturistiriitoja, jotka voivat vaikuttaa kielteisesti hankintasopimuksen toteuttamiseen.

Hankintamenettelyissä, joiden kohteena on kokoonpano- tai asennustoimia edellyttäviä tavaroita, palveluja tai rakennusurakoita, talouden toimijoiden ammatillinen pätevyys palvelujen suorittamiseksi taikka asennustoimien tai rakennusurakan toteuttamiseksi voidaan arvioida niiden ammattitaidon, tehokkuuden, kokemuksen ja luotettavuuden osalta.”

Portugalin oikeus

5 Perustuslain 214 §:ssä säädetään seuraavaa:

”1. Tribunal de Contas (tilintarkastustuomioistuin) valvoo ylimpänä elimenä julkisten menojen lainmukaisuutta ja tarkastaa tilit, jotka lain nojalla kuuluvat sen tehtäviin. Sen on erityisesti

a) annettava lausunto valtion liikekirjanpidosta, mukaan lukien sosiaaliturvaa koskevat tilit,

b) annettava lausunto Azorien ja Madeiran itsehallintoalueiden tileistä,

c) käynnistettävä menettelyt talousrikoksissa osallisina olleita vastaan sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään,

d) käytettävä muuta laissa säädettyä toimivaltaansa.

2. Tribunal de Contasin presidentin toimikausi on neljä vuotta, jollei 133 §:n m kohdan säännöksistä muuta johdu.

3. Tribunal de Contasin toiminta voidaan hajauttaa paikallisiin toimipisteisiin sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

4. Azorien ja Madeiran itsehallintoalueilla Tribunal de Contasilla on toimipisteet, joilla on kyseisillä alueilla täysi aineellinen toimivalta sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.”

6 Tribunal de Contasin toiminnasta ja menettelystä annetun lain (Lei de Organização e Processo do Tribunal de Contas), joka on hyväksytty 26.8.1997 annetulla lailla nro 98/97 (Diário da República I, I-A-sarja, nro 196, 26.8.1997) 5 §:n 1 momentin c kohdasta ilmenee, että Tribunal de Contasin tehtävänä on erityisesti julkisten menojen lainmukaisuuden ja taloudellisten perusteiden ennakkovalvonta kaikentyyppisten toimien ja sopimusten osalta, joista aiheutuu suoria tai välillisiä kustannuksia, tehtäviä tai vastuita 2 §:n 1 momentissa ja 2 momentin a, b ja c kohdassa tarkoitetuille elimille, kuten myös kaikentyyppisille valtion tai muun julkisen elimen perustamille elimille, jotka suorittavat alun perin julkishallinnolle kuuluneita hallintotehtäviä ja joille ne perustanut elin on asettanut velvoitteita, jotka se rahoittaa suoraan tai välillisesti, mukaan lukien antamalla vakuuden.

7 Tribunal de Contasin toiminnasta ja menettelystä annetun lain 96 §:n 1 momentissa säädetään seuraavaa:

”1. Seuraavat henkilöt voivat hakea muutosta lopullisiin päätöksiin, jotka koskevat ennakkohyväksynnän epäämistä tai antamista taikka poikkeuksen myöntämistä siitä tai maksueriä, mukaan lukien alueellisten tilintarkastusyksiköiden maksueriä, saattamalla valituksen ensimmäisen jaoston täysistunnon käsiteltäväksi:

a) Ministério Público kaikista lopullisista päätöksistä,

b) päätöksentekijä tai viranomainen, joka on hyväksynyt sopimuksen, jolte evättiin ennakkohyväksyntä,

c) henkilö, joka vastaa maksueriä koskevista päätöksistä.”

8 Azorien itsehallintoalueen julkisia hankintoja koskevasta järjestelmästä 29.12.2015 annetun alueellisen asetuksen nro 27/2015/A, jolla direktiivi 2014/24 on saatettu osaksi Azorien alueellista oikeusjärjestystä (Diário da República, I-sarja, nro 253, 29.12.2015; jäljempänä alueellinen asetus nro 27/2015/A), 40 §:ssä, jonka otsikko on ”Kelpoisuuden osoittavat asiakirjat”, säädetään seuraavaa:

”3. Edellisessä momentissa säädetyn lisäksi kiinnostuksen vahvistamispyynnössä tai hankintailmoituksessa on mahdollista asettaa tarjoajalle muita taloudellisiin ja rahoituksellisiin voimavaroihin sekä tekniseen ja ammatilliseen pätevyyteen liittyviä kelpoisuusvaatimuksia, jotka koskevat sen kykyä toteuttaa hankintasopimus, seuraavissa momenteissa täsmennettävällä tavalla.

– –

5. Teknisen ja ammatillisen pätevyyden arvioimiseksi alueelliset hankintaviranomaiset voivat vaatia

a) asiakirjan, joka osoittaa, että tarjoajalla on riittävät tekniset ja henkilöstövoimavarat sopimuksen onnistuneen toteuttamisen varmistamiseksi,

b) asiakirjan, joka osoittaa, että tarjoajan henkilöstövoimavarat ja tekniset voimavarat vastaavat asianmukaista työkokemusta sopimuksen onnistuneen toteuttamisen mahdollistamiseksi,

c) sellaisen todisteellisen selvityksen tarjoajan aiemmin toteuttamista sopimuksista, joka osoittaa, että sillä on riittävästi kokemusta sopimuksen onnistuneen toteuttamisen mahdollistamiseksi.

6. Siltä osin kuin 3, 4 ja 5 momentissa tarkoitettuja ehtoja sovelletaan, alueelliset hankintaviranomaiset ovat velvollisia ilmoittamaan hankintailmoituksessa taloudellisiin ja rahoituksellisiin voimavaroihin sekä tekniseen ja ammatilliseen pätevyyteen liittyvät vähimmäisvaatimukset sekä asiakirjat, jotka osoittavat kyseiset seikat.”

9 Alueellisen asetuksen nro 27/2015/A 100 §:n 1 momentin ja 104 §:n mukaisesti asetus tuli voimaan 1.1.2016, ja sitä sovelletaan sen voimaantuloajankohdan jälkeen aloitettuihin julkisia hankintoja koskeviin menettelyihin.

Pääasia ja ennakkoratkaisukysymys

10 Terveyshallintoviranomainen antoi 8.3.2016 päivätyllä päätöksellään luvan siihen, että Velasin terveyskeskusrakennuksen, joka sijaitsee saaressa Azorien saaristossa, korjaus- ja parannusurakasta, jonka arvonlisäveroton hinta on noin 1 400 000,00 euroa, järjestetään hankintamenettely.

11 Tässä menettelyssä Azorien itsehallintoalueen Jornal Oficial da Repúblicassa 11.3.2016 (II-sarja, nro 50) julkaistu hankintailmoitus sisältää 8.3 kohdan a alakohdan, jonka nojalla ja alueellisen asetuksen nro 27/2015/A 40 §:n 3 momentin mukaisesti tarjoajiksi voidaan hyväksyä ainoastaan toimijoita, jotka esikarsintavaiheessa osoittavat, että ne ovat toteuttaneet Azorien itsehallintoalueella kolme vähintään 750 000,00 euron arvoista urakkaa (jäljempänä maantieteellistä aluetta koskeva kelpoisuusvaatimus).

12 Mainitun hankintailmoituksen 25.1 kohdan e alakohdasta ilmenee, että tarjoajan on esikarsintavaiheessa esitettävä erityisesti tilaajien antama selvitys kaikkien kolmen urakan osalta siitä, että maantieteellistä aluetta koskevaa kelpoisuusvaatimusta on noudatettu.

13 Azorien itsehallintoalueen neuvosto vahvisti 30.3.2016 antamallaan päätöksellä nro 44/2016 alueellisen terveyshallintoviranomaisen 8.3.2016 tekemän päätöksen tarjouskilpailun järjestämisestä ja hankinta-asiakirjoista.

14 Urakka myönnettiin neuvoston 7.6.2016 tekemällä päätöksellä nro 116/2016 Afaviasille, joka on toinen kahdesta tarjouksen jättäneestä tarjoajasta.

15 Afaviasin kanssa tehty sopimus saatettiin SRATCin käsiteltäväksi, jotta tämä aloittaisi ennakkovalvontamenettelyn perustuslain 214 §:n 1 momentin mukaisesti.

16 Riidanalaisella päätöksellään SRATC epäsi sopimusta koskevan ennakkohyväksynnän, koska hankintailmoituksessa olevalla maantieteellistä aluetta koskevalla kelpoisuusvaatimuksella rikottiin alueellisen asetuksen nro 27/2015/A 40 §:n 3 momenttia ja 5 momentin c kohtaa. SRATCin mukaan tällaisella vaatimuksella ei myöskään voida varmasti osoittaa tarjoajan teknistä ja ammatillista pätevyyttä toteuttaa kyseessä olevaa sopimusta. Näin ollen kyseessä oleva hankintailmoitus on omiaan rajoittamaan kilpailua ja on erityisesti yhdenvertaisen kohtelun periaatteen vastainen.

17 Terveyshallintoviranomainen esittää riidanalaisesta päätöksestä Tribunal de Contasille tekemänsä valituksen tueksi, että maantieteellistä aluetta koskeva kelpoisuusvaatimus on alueellisen asetuksen nro 27/2015/A 40 §:n mukainen, joka puolestaan on direktiivin 2014/24 58 artiklan sekä kyseisen direktiivin liitteen XII mukainen.

18 Le Tribunal de Contas katsoo, että velvoittamalla tarjoajat esittämään todisteet aiemmasta kokemuksestaan voidaan selvittää niiden tekninen ja ammatillinen pätevyys toteuttaa kyseessä oleva sopimus. Olisi kuitenkin liioiteltua vaatia tarjoajilta kokemusta sopimuksen kohteena olevalta alalta ainoastaan tietystä valtiosta tai tietyltä maantieteelliseltä alueelta, ja tällä vaatimuksella loukattaisiin avoimuuden, syrjimättömyyden ja yhdenvertaisen kohtelun periaatteita.

19 Direktiivin 2014/24 58 artiklan 4 kohdan sanamuodosta ei kuitenkaan voida päätellä, voidaanko sillä perusteella, että alueellisen asetuksen nro 27/2015/A 40 §:n 5 momentin c kohdassa mainitaan ”sellainen todisteellinen selvitys tarjoajan aiemmin toteuttamista sopimuksista, joka osoittaa, että sillä on riittävästi kokemusta sopimuksen onnistuneen toteuttamisen mahdollistamiseksi”, katsoa, että määriteltyyn menettelyyn voidaan sisällyttää maantieteellistä aluetta koskeva kelpoisuusvaatimus, joka kattaa ainoastaan aiemmin suoritetut työt Azorien itsehallintoalueella. Ennakkoratkaisua pyytänyt tuomioistuin toteaa lisäksi, ettei asiasta ole unionin tuomioistuimen oikeuskäytäntöä.

20 Tässä tilanteessa Tribunal de Contas päätti lykätä asian käsittelyä ja esittää unionin tuomioistuimelle seuraavan ennakkoratkaisukysymyksen:

”Onko [direktiivin 2014/24] 58 artiklan 4 kohtaa tulkittava siten, että se on esteenä kuvatunkaltaiselle kansalliselle lainsäädännölle (alueellisen asetuksen nro 27/2015/A 40 §:n 3 momentti ja 5 momentin c kohta), jossa sallitaan se, että edellytykseksi julkista hankintaa koskevaan tarjouskilpailuun hyväksymiselle voidaan asettaa sellainen maantieteellinen peruste, että tarjoajan on pitänyt aikaisemmin toteuttaa kolme urakkaa samalla itsehallintoalueella?”

Ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen

21 Unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 53 artiklan 2 kohdassa määrätään, että jos ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat, unionin tuomioistuin voi julkisasiamiestä kuultuaan milloin tahansa päättää asian käsittelyä jatkamatta ratkaista sen perustellulla määräyksellä.

22 Nyt käsiteltävään asiaan sovelletaan kyseistä määräystä.

23 Unionin tuomioistuimen vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 267 artiklalla luotu menettely on unionin tuomioistuimen ja kansallisten tuomioistuinten välisen yhteistyön väline, jonka avulla unionin tuomioistuin esittää kansallisille tuomioistuimille ne unionin oikeuden tulkintaan liittyvät

seikat, joita ne tarvitsevat ratkaistakseen niiden käsiteltäviksi saatetut asiat (ks. mm. tuomio 27.11.2012, Pringle, C-370/12, EU:C:2012:756, 83 kohta ja määräys 8.9.2016, Google Ireland ja Google Italy, C-322/15, EU:C:2016:672, 14 kohta).

24 Tästä seuraa, että kansallisella elimellä on oikeus saattaa asia unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi ennakkoratkaisumenettelyssä, jos sitä voidaan pitää SEUT 267 artiklassa tarkoitettuna ”tuomioistuimena”, mikä unionin tuomioistuimen on tarkistettava ennakkoratkaisupyynnön perusteella.

25 Ennakkoratkaisupyynnön sisältöä koskevat vaatimukset mainitaan nimenomaisesti unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklassa, josta ennakkoratkaisua pyytävän tuomioistuimen oletetaan SEUT 267 artiklaan perustuvassa yhteistyössä olevan tietoinen ja jota sen on tunnollisesti noudatettava (ks. määräys 3.7.2014, Talasca, C-19/14, EU:C:2014:2049, 21 kohta ja määräys 8.9.2016, Google Ireland ja Google Italy, C-322/15, EU:C:2016:672, 15 kohta).

26 Kyseiset vaatimukset mainitaan myös unionin tuomioistuimen kansallisille tuomioistuimille ennakkoratkaisupyyntöjen tekemisestä antamien suositusten (EUVL 2016, C 439, s. 1) 13 ja 15 kohdassa.

27 Ennakkoratkaisupyynnössä esitettävien tietojen tarkoitus on mahdollistaa se, että jäsenvaltioiden hallitukset ja muut tahot, joita asia koskee, voivat esittää huomautuksensa Euroopan unionin tuomioistuimen perussäännön 23 artiklan mukaisesti, mutta tiedot ovat myös perustana sille, että unionin tuomioistuin voi yhtäältä arvioida, voidaanko tällainen pyyntö ottaa tutkittavaksi, ja toisaalta se voi antaa ennakkoratkaisua pyytäneen tuomioistuimen kysymyksiin vastauksia, joista on hyötyä.

28 Koska unionin tuomioistuimessa käytävä menettely perustuu ennakkoratkaisupyyntöön, on välttämätöntä, että kansallinen tuomioistuin selittää ennakkoratkaisupyynnössään pääasiaa koskevat tosiseikat ja oikeudelliset seikat.

29 Kyseistä velvollisuutta on noudatettava erityisesti aloilla, joille on luonteenomaista tosiseikkojen ja oikeudellisten seikkojen monimutkaisuus (ks. vastaavasti tuomio 26.1.1993, Telemarsicabruzzo ym., C-320/90–C-322/90, EU:C:1993:26, 7 kohta; määräys 19.3.1993, Banchero, C-157/92, EU:C:1993:107, 5 kohta ja tuomio 12.12.2013, Ragn-Sells, C-292/12, EU:C:2013:820, 39 kohta), mutta myös silloin, kun ennakkoratkaisua pyytäneelle elimelle on lainsäädännössä annettu erityyppisiä tehtäviä.

30 Jälkimmäisessä tapauksessa ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottaminen saattaa riippua siitä, voidaanko kansallisen elimen katsoa olevan SEUT 267 artiklassa tarkoitettu ”kansallinen tuomioistuin”, kuten sen hoitaessa tuomiovallan käyttöön liittyviä tehtäviä, kun taas hoitaessaan muita, muun muassa hallinnollisia tehtäviä, sen ei voida katsoa olevan tuomioistuimen asemassa (ks. määräys 26.11.1999, ANAS, C-192/98, EU:C:1999:589, 22 kohta).

31 Tässä yhteydessä on muistutettava, että vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan arvioitaessa sitä, onko ennakkoratkaisua pyytävä toimielin SEUT 267 artiklassa tarkoitettu tuomioistuin, mikä on yksinomaan unionin oikeuden mukaan ratkaistava kysymys, unionin tuomioistuin ottaa huomioon useita seikkoja, kuten toimielimen lakisääteisyyden, pysyvyyden, sen toimivallan pakollisuuden, kontradiktorisen menettelyn noudattamisen asioiden käsittelyssä, sen toimimisen oikeussääntöjen soveltajana ja sen riippumattomuuden (ks. mm. tuomio 17.9.1997, Dorsch Consult, C-54/96, EU:C:1997:413, 23 kohta; tuomio 19.12.2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, 18 kohta ja tuomio 27.2.2018, Associação Sindical dos Juízes Portugueses, C-64/16, EU:C:2018:117, 38 kohta).

32 Lisäksi SEUT 267 artiklassa tarkoitettu kansallisen tuomioistuimen käsite voi luonteensa perusteella tarkoittaa ainoastaan sellaista elintä, joka on ulkopuolinen siihen viranomaiseen nähden, joka on tehnyt tuomioistuimen käsiteltäväksi saatetun päätöksen (tuomio 30.3.1993, Corbiau, C-24/92, EU:C:1993:118, 15 kohta ja tuomio 19.9.2006, Wilson, C-506/04, EU:C:2006:587, 49 kohta).

33 Lisäksi kansalliset tuomioistuimet voivat pyytää unionin tuomioistuimelta ennakkoratkaisua ainoastaan silloin, kun niissä on vireillä oikeusriita ja kun niissä vireillä olevan menettelyn tarkoituksena on ratkaisun antaminen tuomiovaltaa käyttäen (ks. mm. määräys 5.3.1986, Greis Unterweger, 318/85, EU:C:1986:106, 4 kohta; määräys 26.11.1999, ANAS, C-192/98, EU:C:1999:589, 21 kohta ja tuomio 19.12.2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, 19 kohta).

34 Käsiteltävässä asiassa Tribunal de Contas ei ole ennakkoratkaisupyynnössään eikä unionin tuomioistuimen sille 5.10.2017 esittämään tietopyyntöön antamassaan vastauksessa todennut olevansa käsiteltävässä asiassa SEUT 267 artiklassa tarkoitettu ”kansallinen tuomioistuin”.

35 Nyt käsiteltävässä asiassa ei nimittäin ole selvää, liittyykö Tribunal de Contasin julkisten menojen lainmukaisuutta ja taloudellisia perusteita koskevassa ennakkovalvontamenettelyssä tekemä päätös tuomiovallan käyttöön vai onko päätös puhtaasti hallinnollinen (ks. vastaavasti tuomio 19.12.2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, 28 kohta).

36 Unionin tuomioistuimelle toimitetuista asiakirjoista ei myöskään käy ilmi, että Tribunal de Contas on ulkopuolinen siihen viranomaiseen nähden, joka on tehnyt riidanalaisen päätöksen, ja ettei Tribunal de Contasin toiminnasta ja menettelystä annetun lain 96 §:n 1 momentin nojalla kyseisen elimen täysistuntoon saatettu valitus riidanalaisesta päätöksestä näin ollen ole hallinnon sisäinen valitus (ks. analogisesti tuomio 30.5.2002, Schmid, C-516/99, EU:C:2002:313, 37 kohta ja 19.12.2012, Epitropos tou Elegktikou Synedriou, C-363/11, EU:C:2012:825, 23 kohta).

37 Sen aineiston perusteella, jonka Tribunal de Contas on toimittanut unionin tuomioistuimelle vastatessaan tämän esittämään tietopyyntöön, ei siis voida päätellä, että Tribunal de Contas käyttää käsiteltävässä asiassa tuomiovaltaa.

38 Tästä seuraa, että Tribunal de Contasin esittämän ennakkoratkaisukysymyksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

39 Lisäksi on huomautettava, ettei Tribunal de Contas ole esittänyt tarpeellisia seikkoja, joiden perusteella unionin tuomioistuin voisi tarkistaa, onko käsiteltävässä asiassa olemassa varma rajat ylittävä intressi. Kuten tämän määräyksen 23–25 kohdassa todetaan, unionin tuomioistuimen työjärjestyksen 94 artiklasta ilmenee, että unionin tuomioistuimen on pystyttävä löytämään ennakkoratkaisupyynnöstä selostus niistä tosiseikoista, joihin kysymykset perustuvat, sekä muun muassa yhteydestä näiden tosiseikkojen ja kysymysten välillä. Sellaisten tarpeellisten seikkojen toteaminen, joiden perusteella voidaan tarkistaa, onko olemassa varma rajat ylittävä intressi, samoin kuin yleisesti kaikki toteamukset, jotka kansallisten tuomioistuinten on tehtävä ja joista unionin primaarioikeuden tai johdetun oikeuden toimen sovellettavuus riippuu, olisi tehtävä ennen asian saattamista unionin tuomioistuimen käsiteltäväksi (ks. tuomio 11.12.2014, Azienda sanitaria locale n. 5 ”Spezzino” ym., C-113/13, EU:C:2014:2440, 47 kohta).

40 Varman rajat ylittävän intressin olemassaoloa ei nimittäin voida päätellä hypoteettisesti tietyistä seikoista, jotka abstraktilla tavalla tarkasteltuna voisivat olla tämän suuntaisia viitteitä, vaan sen on ilmettävä selvällä tavalla kyseessä olevan hankinnan olosuhteiden tosiasiallisen arvioinnin perusteella (tuomio 6.10.2016, Tecnoedi Costruzioni, C-318/15, EU:C:2016:747, 22 kohta).

41 Azorien saariston syrjäisestä sijainnista huolimatta ennakkoratkaisukysymyksessä ei ole yhtäkään seikkaa, josta ilmenisi selvästi, että kyseessä on varma rajat ylittävä intressi.

42 Edellä esitetyistä seikoista seuraa, että Tribunal de Contasin esittämän ennakkoratkaisukysymyksen tutkittavaksi ottamisen edellytykset selvästi puuttuvat.

Oikeudenkäyntikulut

43 Pääasian asianosaisten osalta asian käsittely unionin tuomioistuimessa on välivaihe kansallisessa tuomioistuimessa vireillä olevan asian käsittelyssä, minkä vuoksi kansallisen tuomioistuimen asiana on päättää oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Oikeudenkäyntikuluja, jotka ovat aiheutuneet muille kuin näille asianosaisille huomautusten esittämisestä unionin tuomioistuimelle, ei voida määrätä korvattaviksi.

Näillä perusteilla unionin tuomioistuin (kahdeksas jaosto) on määrännyt seuraavaa:

Tribunal de Contasin (tilintarkastustuomioistuin, Portugali) 17.1.2017 antamalla päätöksellä esittämän ennakkoratkaisupyynnön tutkittavaksi ottamisen edellytykset puuttuvat selvästi.

Allekirjoitukset